

FACTORII CE INFLUENȚEAZĂ ASUPRA SĂNĂTĂȚII OMULUI ÎN MEDIUL DE TRAI

**Autori: Ludmila EȘANU, lector superior
Mariana CIOBANU, lector asistent**

Universitatea Tehnică a Moldovei

Abstract: *Un mediu curat este esențial pentru sănătatea umană și bunăstare. Calitatea mediului ambiant și modul de trai, care în mare măsură este condiționat de mediu, au o influență importantă asupra sănătății populației. Articolul prezintă o analiză a condițiilor de trai, care sunt afectate de influența factorilor poluanți. Construcția și întreținerea edificiilor locative este determinantă în formarea condițiilor de trai, în eficacitatea odihnei, în menținerea și promovarea sănătății populației.*

Cuvinte cheie: *locuință, sănătate, mediu ambiant, poluanți, impact, efectele poluării.*

I. Introducere

Cele mai cunoscute impacturi asupra sănătății se referă la poluarea aerului înconjurător, la calitatea proastă a apei și la igienă insuficientă.

Sănătatea fiecărui om este influențată de sănătatea mediului și în același timp fiecare om afectează mediul în care trăiește [1].

Relația omului cu locul în care trăiește, muncește, petrece timpul devine o preocupare importantă a societății în care trăim. Relația pe care omul o stabilește cu locul, indiferent că este acasă, biroul de la serviciu, restaurant, parc, este de natură „personală”, adică trebuie să se regăsească pe sine, particularitățile sale psihologice, culturale, sociale în locul în care se simte bine [4].

Factorii de habitat sau de trai au un rol deosebit în evoluția societății, având consecințe asupra echilibrului fizic și psihic al omului. Din aceste considerente, la baza calității mediului ambiant trebuie să se afle un șir de norme sanitaro-igienice, iar fiecare cetățean trebuie să le cunoască și să le respecte.

II. Cauzele și efectele poluării asupra sănătății

Datele statistice au demonstrat o strânsă legătură între condițiile de trai și starea de sănătate a oamenilor. În prezent, nu este suficient să se considere numai că locuința oferă adăpost contra schimbărilor stării mediului, ci trebuie să se țină cont de toate rolurile pe care aceasta le îndeplinește, cum ar fi:

- păstrarea stării de sănătate și protejarea împotriva îmbolnăvirilor;
- asigurarea desfășurării vieții de familie și creștere a copiilor;
- favorizarea repausurilor și activităților creatoare;
- asigurarea confortului psihic și mintal [1].

Cele mai frecvente condiții de trai necorespunzătoare, care favorizează îmbolnăvirile în locuință sunt:

- lipsa radiațiilor luminoase și ultraviolete – creează condiții pentru bolile respiratorii, infecțioase, cu transmitere aeriană: tusea convulsivă, meningita, rahitismul, tulburări de vedere etc.;
- umezeala și frigul – favorizează bolile “a frigore”, bolile reumatice și cardio-vasculare;
- lipsa instalațiilor tehnico-sanitare – contribuie la crearea stărilor insalubre, condiția principală de transmitere a bolilor infecțioase digestive, transmise prin intermediul rozătoarelor etc.;
- supraaglomerarea – contribuie la transmiterea tuturor bolilor infecțioase, printre care tuberculoza care este de o gravitate deosebită. Organizația Mondială a Sănătății arată că în locuințele supraaglomerate tuberculoza are o frecvență de circa 20 % printre locuitori;
- radioactivitatea materialelor de construcție a locuinței (conținutul de radon);
- finisajul necorespunzător din interior;
- întreținerea neigienică (necorespunzătoare).

În afară de aceasta mai există și alți factori care contribuie la formarea așa numitei noțiuni a “locuinței bolnave” sau „locuinței afectate” printre care se enumeră: izolarea, ferestrele și ușile ermetice, ventilarea insuficientă a încăperii; pătrunderea aerului de eșapament în sistemul de ventilare și umezire a aerului;

poluarea încăperii cu fum de țigară; utilizarea lemnului, deșeurilor forestiere, materiei vegetale și excrementelor animale în calitate de combustibil; utilizarea cuptoarelor primitive; poluarea locuințelor de materialele utilizate în construcții etc.[3].

Sindromul locuinței afectate se manifestă prin cefalee, iritare a ochilor și nasului, dureri de cap, greață, vărsături, oboseală, amețea, pierdere ponderală, infecții respiratorii frecvente la persoanele care locuiesc în comun într-o clădire.

Simptomele sunt greu de diagnosticat și pot fi adesea confundate cu alte probleme de sănătate. Este important să fie identificat factorul de mediu care ar putea provoca aceste simptome. În alte cazuri, expunerea poate cauza reacții imediate de tip alergic, cum ar fi cea la contactul cu acarienii de praf, gândacii de bucătărie, polenul sau animalele de casă, care declanșează crize de astm.

Cauză de apariție a locuinței bolnave ar fi mucegaiurile, bacteriile și virusurile care se pot înmulți în apa stătută, care se acumulează în umidificatoarele de aer, în tevile de drenare a apei sau unde apa se adună întâmplător (parchet, țiglele de la acoperiș, materiale izolatoare etc.). O altă cauză ar fi aparatele de aer condiționat care pot provoca îmbolnăviri ale căilor respiratorii. Acestea pot fi cauzate și de toxinele produse de microorganismele care se află în sistemele de răcire sau încălzire din clădiri, dar pot fi găsite și în sistemele similare din case.

Drept cauză de îmbolnăvire pot fi și materialele de construcții folosite în casele noi, așa ca: izolația, adezivele pentru parchet, lemnul presat, care emit formaldehidă, provocând greață și erupții cutanate. De asemenea, hârtia care formează suprafața exterioară a tapetului este un mediu excelent de creștere a mucegaiului. Expunerea la aceste mucegaiuri poate cauza probleme respiratorii cu simptome asemănătoare alergiilor și pot provoca atacuri de astm [2].

Des întâlnită pe pereții încăperilor – eflorescența, o substanță albă sau cristalină care seamană cu un praf ce se acumulează pe suprafața betonului, ghipsului sau a zidăriei poate fi, de asemenea, o sursă de îmbolnăvire. Ea poate fi un indicator bun a prezenței condițiilor care conduc la formarea mucegaiurilor.

Poluarea aerului din interiorul clădirilor poate să afecteze oamenii acasă, la locul de muncă sau chiar în locuri pe care aceștia le vizitează. E o sursă frecventă de boli respiratorii, inclusiv astmul, alergiile și cancerul de plămâni. Poluarea poate să fie agravată în timpul iernii, când geamurile sunt închise și schimbul de aer devine mult mai dificil.

Felul în care oamenii reacționează la poluanții din interiorul încăperilor depinde de tipul acestora, gradul de expunere, cantitatea de poluant, vârsta, starea de sănătate și sensibilitate la unele substanțe chimice sau factori de poluare biologică.

Poluarea spațiului locativ prezintă un pericol chiar mai mare decât poluarea mediului ambiant extern.

Bineinteles, că starea mediului de trai depinde de comportamentul fiecărei persoane, aceasta afectând în mod direct viața și sănătatea acesteia. Este nevoie de mai multă atenție și responsabilitate din partea fiecărei persoane pentru a trăi într-un mediu curat, pentru a respira aer curat și pentru a putea folosi condițiile de trai corespunzătoare. Însă, se pare că oamenii tratează cu neglijență acest aspect important al vieții lor, ceea ce duce la agravarea procesului de poluare și distrugere a mediului de trai și implicit la afectarea sănătății fiecăruia dintre noi și a celor din jur.

Bibliografie:

1. NICOLAE, O., RUSSU, R. Sănătatea mediului. Casa editorial-poligrafică Bons Offices Chișinău, 2006,
2. <http://www.exploremedicinetv.ro/boli/boli-endocrine/poluarea.html> [Accesat 18 noiembrie 2013].
3. http://www.sfatulmedicului.ro/Educatie-pentru-sanatate/influenta-poluării-asupra-sanatatii_1213[Accesat 18 noiembrie 2013].
4. <http://oracoolblog.wordpress.com/2010/11/03/rela%C8%9Bia-omului-cu-locul/> [Accesat 19 noiembrie 2013].